

Pelastussuunnitelmat ja räjähdysvaaralliset tilat

AX- Suunnittelun erikoisosaamisalueeseen kuuluu pelastussuunnitelmien laadinta. Osaamista löytyy myös räjähdysvaarallisten tilojen tilaluokitteluun ja räjähdysuojausasiakirjan laadintaan liittyvistä palveluista eri toimialoille.

Lainsäädäntö

Pelastussuunnitelman laatiminen ja sen laajuus perustuvat mm. seuraavaan lainsäädäntöön:

- Pelastuslaki 468/2003
- Pelastusasetus 787/2003
- Asetus työpaikkojen turvallisuus- ja terveysturvallisuudesta 577/2003
- Seveso II -direktiivi (96/82/EC)
- TUKES- ohje K2-2004 (sisäinen pelastussuunnitelma)
- Kemikaaliasetus 59/1999.

Räjähdysvaarallisia tiloja, niissä työskentelyä ja tiloissa käytettäviä laitteita koskeva ATEX- lainsäädäntö on tullut voimaan vuonna 2003. ATEX- nimitystä käytetään Euroopan yhteisön direktiiveistä 94/9/EY (laitedirektiivi) ja 1999/92/EY (työolosuhdedirektiivi).

Direktiivien tarkoituksena on suojella räjähdysvaarallisissa tiloissa työskenteleviä ihmisiä, yhtenäistää EU:n jäsenvaltioiden räjähdysvaarallisten tilojen ja niissä käytettävien koneiden ja laitteiden turvallisuusvaatimuksia sekä taata Ex-laitteiden vapaa kauppa.

Ketä Pelastussuunnitelman laadinta koskee?

Rakennuksen omistaja ja haltija, teollisuus- ja liiketoiminnan harjoittaja, virasto, laitos ja muu yhteisö on velvollinen varautumaan asianomaisessa kohteessa olevien henkilöiden ja omaisuuden sekä ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa sekä sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät (Pelastuslaki 468/2003, 8 §).

Mm. seuraaviin valtioneuvoston asetuksessa (737/2003) mainittuihin kohteisiin on laadittava pelastussuunnitelma:

- yrityksiin, laitoksiin ja vastaaviin kohteisiin, joissa työntekijöiden ja samanaikaisesti paikalla olevien muiden ihmisten määrä on yleensä vähintään 30
- sairaaloihin, vanhainkoteihin, hoitolaitoksiin, liikuntarajotteisten ja muiden erityisryhmien palvelu- ja asuinrakennuksiin sekä rangaistuslaitoksiin ja muihin näitä vastaaviin tiloihin, joissa olevien ihmisten kyky havaita vaaratilanne tai mahdollisuudet toimia vaaratilanteen edellyttämällä tavalla ovat heikentyneet
- hotelleihin, asuntoloihin, lomakylpiin, leirintäalueille ja muihin vastaaviin majoitustiloihin, joissa on yli 10 majoituspaikkaa.

Asuintalojen lakisääteistä omatoimista varautumista helpottamaan Pelastusalan Keskusjärjestö on tehnyt lomakkeet, joiden avulla suunnittelun saa sujuvasti käyntiin.

Maataloudessa Maa- ja metsätalousministeriö on antanut 1.6.2004 asetuksen, jonka perusteella kotieläinrakennuksille on laadittava pelastussuunnitelma.

Suurten yleisötilaisuuksien järjestäjän on myös syytä varautua hoitamaan tilaisuuksien turvallisuusasiat.

Postiosoite ja kotipaikka

AX-Suunnittelu
PL 428
33101 TAMPERE

Osoite

Kuokkamaantie 4 A
33800 TAMPERE

Sähköposti

axcons@axcons.fi
etunimi.sukunimi@axcons.fi

Puhelin

(03) 2680 111

Faksi

(03) 2110 106

Pelastussuunnitelma

Pelastussuunnitelmassa on selvitettävä (pelastusasetus 787/2003, 10 §):

1. ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden vaikutukset
2. toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi
3. poistumis- ja suojautumismahdollisuudet sekä sammutus- ja pelastustehtävien järjestelyt
4. turvallisuushenkilöstö, sen varaaminen ja kouluttaminen sekä muun henkilöstön tai asukkaiden perehdyttäminen suunnitelmaan
5. tarvittava materiaali kuten alkusammutus-, pelastus- ja raivauskalusto, henkilösuojaimet ja ensiaputarvikkeet sen mukaan kuin ennakoitujen vaaratilanteiden perusteella on tarpeen
6. ohjeet erilaisia 1 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten
7. miten suunnitelmaan sisältyvät tiedot saatetaan asianomaisten tietoon.

Edellä 9 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kohteeseen laaditussa pelastussuunnitelmassa on selvitettävä erikseen, miten rakennuksessa tai tilassa olevien heikentynyt toimintakyky otetaan huomioon vaaratilanteisiin varautumisessa.

Pelastussuunnitelmassa on tarpeen mukaan otettava huomioon myös kohteen tavanomaisesta poikkeava käyttö.

Räjähdyssvaarallisia tiloja?

ATEX- työolosuhdedirektiivi velvoittaa työnantajat selvittämään räjähdyskelpoisen ilmaseoksen aiheuttaman räjähdysvaaran, arvioimaan sen merkityksen, estämään räjähdykset ja suojautumaan niiltä sekä laatimaan **räjähdyssuojausasiakirjan**. Lisäksi räjähdysvaaralliset tilat **tilaluokitellaan**.

Räjähdyssuojausasiakirja

Räjähdyssuojausasiakirjan tarkoituksena on antaa yleiskuvaus vaaran arvioinnin tuloksista ja laitosta koskevista teknisistä ja organisatorisista räjähdysuojustoimenpiteistä. Räjähdyssuojausasiakirja on laadittava olemassa olevilla laitoksilla 1.7.2006 mennessä tai uusilla laitoksilla ennen laitoksen käyttöönottoa.

Tilaluokitukset

Tilaluokitus määrittelee pääsääntöisesti millaisia laitteita tai suojausjärjestelmiä kyseisissä tiloissa tulee käyttää.

ATEX- työolosuhdedirektiivi koskee sekä kaasujen, höyryjen ja pölyjen muodostamia räjähdyskelpoisia ilmaseoksia, jotka tilaluokitellaan kyseisen ilmaseoksen esiintymistodennäköisyyden mukaisesti.

Ilmastointi

ATEX- tiloissa ilmanvaihtomäärien tulee noudattaa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöstä 313/85 (9§). Tarvittava ilmanvaihto voidaan myös määrittää käyttäen standardissa SFS-EN 60079-10 esitetty menetelmää.

Ex-laitteet

ATEX- laitedirektiivin vaatimukset koskevat Ex-tiloissa käytettäviä laitteita, laitteista rakennettuja laitekoonpanoja, suojausjärjestelmiä sekä laitteiden ja suojausjärjestelmien turvallisen toiminnan kannalta tarpeellisia turva-, säätö - ja ohjauslaitteita sekä komponentteja.

Sähkölaitteiden osalta laiteluokittelu on ollut tunnettua jo pitkään, mutta nyt myös räjähdystiloissa käytettävät mekaaniset laitteet kuuluvat luokittelun piiriin. Vanhat laitteet joudutaan hyväksyttämään usein vasta riskien arvioinnin tulosten perusteella.

Yhteyshenkilöt

- Pasi Tuimala, puh. (03) 2680 282
- Heikki Hokkanen, puh. (03) 2680 278

www.axcons.fi